

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХӨА-2026/046/НА-СТА-ТЗШ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг
2026 он

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatar@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: teqshdelqerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Давааням
Утас: 92113932 Цахим хаяг: davaanyamb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Ичинхорлоо
Утас: 88012671 Цахим хаяг: ichinkhorlooga@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khivsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026.08.24 № 01/90
танай _____ -ны № _____ -т

**ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН ХУРЛЫН
АЖЛЫН АЛБАНД**

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагыг бэхжүүлэх зорилготой “Нутгийн удирдлагын манлайлал” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж 224,955.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Аудитаар Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт болон анхан шатны баримтгүй зарцуулсан 4,456.5 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоож, нягтлан бодох бүртгэл, өр авлага, хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой 53,727.6 сая төгрөгийн зөрчилд 3 зөвлөмж хүргүүлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Ажлын албаны дарга нь аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын даргаар 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлуулж, 92.2 хувьтай хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	29,576,672.00	68,318,460.00
АВЛАГА	00.00	33,000,000.00
Татаас, санхүүжилтийн авлага	00.00	33,000,000.00
БАРАА МАТЕРИАЛ	29,576,672.00	35,318,460.00
Хангамжийн материал	29,576,672.00	35,318,460.00
Бичиг хэргийн материал	1,976,756.00	1,811,756.00
Аж ахуйн материал	12,262,930.00	19,749,230.00
Сэлбэг хэрэгсэл	1,001,200.00	309,000.00
Түлш, шатах тослох материал	840,000.00	00.00
Барилгын засварын материал	1,145,000.00	965,000.00
Бусад хангамжийн материал	12,350,786.00	12,483,474.00
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	413,268,622.26	306,176,598.66
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	413,268,622.26	306,176,598.66
Биет хөрөнгө	412,733,205.66	305,976,598.54
Барилга, байгууламж, орон сууц	3,587,620.00	3,587,620.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,793,810.17	-2,092,778.53
Авто-тээврийн хэрэгсэл	226,877,000.00	226,877,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-90,822,949.91	-136,198,349.99
Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	261,979,300.00	265,005,605.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-46,410,919.75	-100,662,488.85
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	62,479,233.00	59,452,928.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-22,312,267.51	-27,342,937.09
Бусад үндсэн хөрөнгө	24,000,000.00	24,000,000.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-4,850,000.00	-6,650,000.00
Биет бус хөрөнгө	535,416.60	200,000.12
Програм хангамж	2,941,667.00	2,941,667.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,406,250.40	-2,741,666.88
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	442,845,294.26	374,495,058.66
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	50,961,684.00
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	50,961,684.00
Өглөг	00.00	50,961,684.00
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	33,975,748.00
Бусад өглөг	00.00	16,985,936.00
Байгууллагад төлөх өглөг	00.00	14,852,936.00
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	00.00	2,133,000.00
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	442,845,294.26	323,533,374.66
Засгийн газрын хувь оролцоо	442,845,294.26	323,533,374.66
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	134,621,105.00	134,621,105.00
Өмч: - төрийн	134,621,105.00	134,621,105.00
Хуримтлагдсан үр дүн	308,224,189.26	188,912,269.66
Өмнөх үеийн үр дүн	308,224,189.26	308,224,189.26
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-119,311,919.60
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	442,845,294.26	374,495,058.66

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,125,750,670.00	1,346,773,900.00
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	74,149,000.00	00.00
Нийтлэг татварын бус орлого	74,149,000.00	00.00
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	74,149,000.00	00.00
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	74,149,000.00	00.00
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,051,601,670.00	1,346,773,900.00

Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	256,865,870.00	36,051,800.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	35,000.00
Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1794735800.00	1310722100.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,794,735,800.00	1,310,722,100.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,917,751,037.00	1,466,085,819.60
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,917,751,037.00	1,466,085,819.60
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,408,861,084.06	1,402,451,900.59
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	408,789,104.19	523,241,336.00
Үндсэн цалин	232,789,913.04	251,273,377.00
Нэмэгдэл	135,463,691.15	201,850,134.00
Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,880,000.00	36,960,000.00
Урамшуулал	17,655,500.00	33,157,825.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	51,867,538.08	76,573,692.99
Тэтгэврийн даатгал	35,195,873.93	55,225,392.99
Тэтгэмжийн даатгал	4,140,691.07	5,169,600.00
ҮОМШӨ-ний даатгал	2,291,881.14	4,135,700.00
Ажилгүйдлийн даатгал	1,314,980.31	1,703,800.00
Эрүүл мэндийн даатгал	8,924,111.63	10,339,200.00
Хангамж, бараа материалын зардал	81,961,410.79	86,524,538.00
Бичиг хэрэг	12,140,550.00	8,968,700.00
Тээвэр, шатахуун	46,745,647.00	41,918,423.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,406,603.79	3,089,316.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	19,668,610.00	29,872,879.00
Бараа материал акталсны зардал	00.00	2,675,220.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,445,450.00	17,503,600.00
Урсгал засвар	11,445,450.00	17,503,600.00
Томилолт, зочны зардал	58,668,000.00	35,268,000.00
Дотоод албан томилолт	58,668,000.00	35,268,000.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	376,741,974.00	235,762,936.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	371,919,506.00	234,998,436.00
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,440,000.00	00.00
Даатгалын үйлчилгээ	586,000.00	586,000.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	134,468.00	134,500.00
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	44,000.00
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,618,000.00	00.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	419,387,607.00	427,577,797.60
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	327,662,790.00	320,485,774.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	42,040,000.00	00.00
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	49,684,817.00	107,092,023.60
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	508,889,952.94	63,633,919.01
Бусад урсгал шилжүүлэг	323,830,570.00	38,964,842.00
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	00.00	22,900,000.00
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	323,830,570.00	16,064,842.00
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	185,059,382.94	24,669,077.01
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	185,059,382.94	24,669,077.01
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	207,999,633.00	-119,311,919.60
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,776,921.65	00.00
Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	3,776,921.65	00.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-3,776,921.65	00.00
НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	204,222,711.35	-119,311,919.60

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	/ төгрөгөөр /
			Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн

2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	186,071,105.00	104,001,477.91	290,072,582.91
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	186,071,105.00	104,001,477.91	290,072,582.91
Тайлант үеийн үр дүн		204,222,711.35	204,222,711.35
2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	186,071,105.00	308,224,189.26	494,295,294.26
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	134,621,105.00	308,224,189.26	442,845,294.26
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-119,311,919.60	-119,311,919.60
2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	134,621,105.00	188,912,269.66	323,533,374.66

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Үзүүлэлт	/Төгрөгөөр/	
	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,051,601,670.00	1,346,773,900.00
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,051,601,670.00	1,346,773,900.00
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	256,865,870.00	36,051,800.00
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	256,865,870.00	36,016,800.00
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	00.00	35,000.00
Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,794,735,800.00	1,310,722,100.00
Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,794,735,800.00	1,310,722,100.00
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,882,586,465.00	1,346,773,900.00
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,882,586,465.00	1,346,773,900.00
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,377,751,512.06	1,223,439,880.99
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	408,587,049.19	523,241,336.00
Үндсэн цалин	232,587,858.04	251,273,377.00
Нэмэгдэл	135,463,691.15	201,850,134.00
Унаа хоолны хөнгөлөлт	22,880,000.00	36,960,000.00
Урамшуулал	17,655,500.00	33,157,825.00
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	51,867,538.08	76,573,692.99
Тэтгэврийн даатгал	35,195,873.93	55,225,392.99
Тэтгэмжийн даатгал	4,140,691.07	5,169,600.00
ҮОМШӨ-ний даатгал	2,291,881.14	4,135,700.00
Ажилгүйдлийн даатгал	1,314,980.31	1,703,800.00
Эрүүл мэндийн даатгал	8,924,111.63	10,339,200.00
Хангамж, бараа материалын зардал	62,864,260.79	56,803,354.00
Бичиг хэрэг	13,554,150.00	6,362,500.00
Тээвэр, шатахуун	34,585,647.00	37,892,675.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,406,603.79	3,089,316.00
Ном, хэвлэл	376,800.00	00.00
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,941,060.00	9,458,863.00
Нормативт зардал	630,000.00	00.00
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	630,000.00	00.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	19,581,450.00	15,138,100.00
Багаж, техник, хэрэгсэл	6,726,000.00	615,000.00
Урсгал засвар	12,855,450.00	14,523,100.00
Томилолт, зочны зардал	58,668,000.00	28,998,000.00
Дотоод албан томилолт	58,668,000.00	28,998,000.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	422,622,334.00	269,355,272.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	417,929,866.00	266,990,772.00
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,440,000.00	00.00
Даатгалын үйлчилгээ	586,000.00	586,000.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	134,468.00	134,500.00
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	44,000.00
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,488,000.00	1,600,000.00

Бараа үйлчилгээний бусад зардал	352,930,880.00	253,330,126.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	310,890,880.00	253,330,126.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	42,040,000.00	00.00
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	504,834,952.94	123,334,019.01
Бусад урсгал шилжүүлэг	319,775,570.00	65,664,942.00
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	00.00	22,900,000.00
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	319,775,570.00	42,764,942.00
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	185,059,382.94	57,669,077.01
Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	185,059,382.94	57,669,077.01
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	169,015,205.00	00.00
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	169,015,205.00	00.00
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	169,015,205.00	00.00
Дотоод эх үүсвэрээр	169,015,205.00	00.00
Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	169,015,205.00	00.00
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-169,015,205.00	00.00
САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Үзүүлэлт	Тайлант оны		/ төгрөгөөр /	
	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,401,850,800.0	1,286,088,023.0	115,762,777.0	91.7
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,401,850,800.0	1,286,088,023.0	115,762,777.0	91.7
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,325,850,800.0	1,220,423,081.0	105,427,719.0	92.0
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	546,960,000.0	523,241,336.0	23,718,664.0	95.7
Үндсэн цалин	282,000,000.0	251,273,377.0	30,726,623.0	89.1
Нэмэгдэл	204,000,000.0	201,850,134.0	2,149,866.0	98.9
Унаа хоолны хөнгөлөлт	36,960,000.0	36,960,000.0	-	100.0
Урамшуулал	24,000,000.0	33,157,825.0	(9,157,825.0)	138.2
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	81,620,000.0	76,573,693.0	5,046,307.0	93.8
Тэтгэврийн даатгал	60,941,600.0	55,225,393.0	5,716,207.0	90.6
Тэтгэмжийн даатгал	5,169,600.0	5,169,600.0	-	100.0
ҮОМШӨ-ний даатгал	4,135,700.0	4,135,700.0	-	100.0
Ажилгүйдлийн даатгал	1,033,900.0	1,703,800.0	(669,900.0)	164.8
Эрүүл мэндийн даатгал	10,339,200.0	10,339,200.0	-	100.0
Хангамж, бараа материалын зардал	66,988,200.0	56,803,354.0	10,184,846.0	84.8
Бичиг хэрэг	8,172,600.0	6,362,500.0	1,810,100.0	77.9
Тээвэр, шатахуун	44,715,600.0	37,892,675.0	6,822,925.0	84.7
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,600,000.0	3,089,316.0	510,684.0	85.8
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,500,000.0	9,458,863.0	1,041,137.0	90.1
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,615,000.0	15,138,100.0	476,900.0	96.9
Багаж, техник, хэрэгсэл	615,000.0	615,000.0	-	100.0
Урсгал засвар	15,000,000.0	14,523,100.0	476,900.0	96.8
Томилолт, зочны зардал	39,000,000.0	28,998,000.0	10,002,000.0	74.4
Дотоод албан томилолт	39,000,000.0	28,998,000.0	10,002,000.0	74.4

Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	290,667,600.0	269,355,272.0	21,312,328.0	92.7
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	288,303,100.0	266,990,772.0	21,312,328.0	92.6
Даатгалын үйлчилгээ	586,000.0	586,000.0	-	100.0
Тээврийн хэрэгслийн татвар	134,500.0	134,500.0	-	100.0
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.0	44,000.0	-	100.0
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,600,000.0	1,600,000.0	-	100.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	285,000,000.0	250,313,326.0	34,686,674.0	87.8
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	285,000,000.0	250,313,326.0	34,686,674.0	87.8
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	76,000,000.0	65,664,942.0	10,335,058.0	86.4
Бусад урсгал шилжүүлэг	76,000,000.0	65,664,942.0	10,335,058.0	86.4
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,900,000.0	22,900,000.0	-	100.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	53,100,000.0	42,764,942.0	10,335,058.0	80.5
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,401,850,800.0	1,286,088,023.0	115,762,777.0	91.7
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,401,850,800.0	1,286,088,023.0	115,762,777.0	91.7
Орон нутгийн төсвөөс	1,401,850,800.0	1,286,088,023.0	115,762,777.0	91.7
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	12.00	11.00		91.7
Удирдах ажилтан	01.00	01.00		100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	10.00		90.9

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Үзүүлэлт	/ төгрөгөөр / Гүйцэтгэл
НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	36,051,800.0
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	36,051,800.0
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	36,051,800.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,016,800.0
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,016,800.0
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	33,035,000.0
Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	33,035,000.0
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	36,051,800.0
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	36,051,800.0
Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	36,016,800.0
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,000.0
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.0
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0

3. Аудитын илрүүлэлт

3.1 Аудитаар нийт 57,669.1 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад бүрэн залрууллаа.

Залруулсан алдаа:

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд төвлөрүүлэх шилжүүлэг 24,634.1 мянган төгрөгийг тохируулж тайлагнаагүй,

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

- Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн 35.0 мянган төгрөгийн орлогыг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор тайлагнасан,
- Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас төвлөрүүлсэн 33,000.0 мянган төгрөгийг үр дүнгийн тайланд зардлаар тайлагнасан алдааг тус тус залрууллаа.

Аудитаар 58,184.1 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоож, 4 зөвлөмж хүргүүлээ.

3.2 Төлбөрийн акт

Аудитаар зөрчлүүдэд төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлээ. Үүнд:

1. Төсвөөс 1,484.0 мянган төгрөгийн бэлэг дурсгалын зүйлс, 1,030.0 мянган төгрөгийн байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардлагагүй зүйлс худалдан авсан байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5.төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах, 15.1.6.нөөцлөх шаардлагатай бараа, материалыг үр ашиггүй удаан хадгалах, шаардлагагүйгээр их хэмжээгээр бараа, материал бэлтгэх, нөөцлөх гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
2. Шатахууны зарцуулалтад хяналт хэрэгжүүлэхэд хаашаа ямар ажлаар явсан нь томилолтын хуудас бусад баримтаар нотлогдохгүй, хурлын үйл ажиллагаанд зарцуулагдаагүй 1,942.5 мянган төгрөгийн шатахууныг зарцуулсан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно гэсэн заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл тайлагналтай холбоотой

Илрүүлэлт:

Нягтлан бодох бүртгэлийг аккруэл сууриар хөтлөөгүй дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

- 2024 онд ажилласан томилолтын зардал 3,330.0 мянган төгрөгийг өглөг үүсгэж бүртгэхгүйгээр 2025 онд олгосон байна.
- Бараа материалыг орлого авахдаа тухайн цаг хугацаанд биш мөнгөн гүйлгээ хийсэн огноогоор авсан байна.

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 26.1. “Төсвийн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккруэл суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө” гэсэн заалттай нийцэхгүй, “тасалбар болголт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийг тухайн цаг хугацаанд нь хөтөлж хэвших

2. Өр авлагатай холбоотой:

Санхүүгийн тайланд 50,961.7 мянган төгрөгийн өр төлбөр тайлагнасан байна. Үүнээс 7,028.7 мянган төгрөгийн өглөг нь гүйлгээг цаг хугацаанд нь хийгээгүйгээс шалтгаалсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх гэсэн заалттай нийцэхгүй, эрх ба үүрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Батлагдсан төсөвт багтааж, өр авлага үүсгэхгүйгээр төсвийг зохистой удирдаж, үүссэн өр төлбөрийг барагдуулах арга хэмжээг авч ажиллах

3. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой

ХАА-ны төлөвлөгөөнд одон медаль шагнал хэвлүүлэх зардлыг тусгаагүй, Төсвийн тодотгол хийгдсэний дараа худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг шинэчилж

батлаагүй байна. БҮТЭЗ-ийн гэрээг Хөвсгөл Тэвхэн ХХК-тай хийсэн боловч гэрээг дүгнээгүй, аль нэг талаас дуусгавар болгоогүй байхад Тулгат бөх ХХК гэсэн харилцагчтай шууд гэрээ байгуулж ажилласан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2023 оны А/250 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг төлөвлөх, тайлагнах журам”-ын 2.11 “Захиалагч цахим системд нийтэлсэн төлөвлөгөөг мөрдөж ажиллах ба энэ журмын 2.12-т заасан үндэслэлээр батлагдсан төлөвлөгөөнд орсон нэмэлт, өөрчлөлтийг холбогдох шийдвэр гарснаас хойш ажлын 10 өдөрт багтаан төлөвлөгөөнд өөрчлөлтийг тусган, батална. Хэрэв холбогдох дээд шатны байгууллага байгаа бол төлөвлөгөөний өөрчлөлтийг түүгээр батлуулахаар цахим системээр илгээж, өөрчлөлтийг баталгаажуулна” гэсэн заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

4. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой

Илрүүлэлт:

Шилэн дансны цахим хуудсанд 7 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, хөрөнгө зарцуулахтай холбоотой шийдвэрүүдийг бүгдийг 11 сар дээр мэдээлсэн байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1, 6.4.8 дах заалттай тус тус нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, тогтоосон хугацаанд мэдээллийг иж бүрэн мэдээлж ажиллах

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Завсрын үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бараа материалын бүртгэлийг буруу хийсэн	3	85,639.4					3	85,639.4
Үндсэн хөрөнгийн ангилал зөрчиж бүртгэсэн, бусад байгууллагад ашиглагдаж байгаа ҮХ-ийг шилжүүлээгүй	2	45,497.9					2	45,497.9
Төсвийн зарцуулалт, тайлагналыг бүрэн хийгээгүй	1	19,000.0					1	19,000.0
Бүтэц, орон тоог хэтрүүлж ажилласан	1	0.0					1	0.0
Автотехникийн паспортгүй	1	0.0					1	0.0
Дүн	8	150,137.3					8	150,137.3

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан	Буруу тусган илэрхийлсэн	Үүнээс					
					Залруулсан				Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн тохируулга хийгээгүй	1	24,634.1			1	24,634.1	1	24,634.1		
Нэмэлт санхүүжилтийн орлого буруу тайлагнасан	1	35.0			1	35.0	1	35.0		
Авлагыг зардлаар тайлагнасан	1	33,000.0			1	33,000.0	1	33,000.0		
ДҮН	3	57,669.1			3	57,669.1	3	57,669.1		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн	
Бэлэг дурсгал, шаардлагагүй зүйлс бэлтгэсэн	1	2,514.0	1	2,514.0									
Шатахууныг баримтгүй зарцуулсан	1	1,942.5	1	1,942.5									
Аккруэл сууриар бүртгээгүй	1	6,623.3					1	6,623.3					
Өр үүссэн.	1	7,028.7					1	7,028.7					
Дүн	4	18,108.5	2	4,456.5			2	13,652.0					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой	1	40,075.6					1	40,075.6
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой	1	0					1	0
Дүн	2	40,075.6					2	40,075.6

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт татгалзсан өгөхөөс	
			Санал гаргасан дүгнэлт	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй					
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10	
1	ТШЗ	1	1			1				
2	Төсөл, хөтөлбөр									
3	ЗГТС									
4	ТТЗ									
5	ТЕЗ									
	НИЙТ	1	1			1				

АУДИТЫН ТАЙЛАН

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

АХЛАХ АУДИТОР

Г.ИЧИНХОРЛОО